

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์และการมอบอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้มีหนังสือ ที่ รง ๐๕๐๔/๐๖๒๔๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้ใช้อำนาจตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานมีคำสั่งแต่งตั้งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๓ ขึ้นไป ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในราชการส่วนกลาง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นพนักงานตรวจแรงงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในการบังคับใช้กฎหมาย พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจตามมาตรา ๑๓๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้นายจ้างปฏิบัติ โดยถือได้ว่าเป็นการออกคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานมิได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๑๓๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ ไว้เป็นการเฉพาะ นายจ้างที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าวฯ จึงต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งเดิมกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีคำสั่งให้ตั้งสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่จำนวน ๑๙ พื้นที่ เป็นการแบ่งส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่เป็นผู้มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการเจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ และขึ้นตรงต่ออธิบดีตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ และตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ แนวปฏิบัติกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการรับและพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองฯ ได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าหน่วยงานตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๒ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

เมื่อมีการปฏิรูประบบราชการ ได้มีการกำหนดตามข้อ ๑ (๗) ของข้อ ๒ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แบ่งส่วนราชการกรมฯ โดย

กำหนดให้การบริหารราชการส่วนกลางมีสำนักคุ้มครองแรงงานเป็นหน่วยงานตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ และคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เห็นชอบให้กรมฯ กำหนดให้มีกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐ พื้นที่เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักคุ้มครองแรงงาน กลุ่มงานสวัสดิการ คุ้มครองแรงงานพื้นที่ ๑-๑๐ จึงไม่ใช่ส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ เช่นเดียวกับกรณีของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พื้นที่ ๑-๑๙ เดิม ซึ่งตามโครงสร้างการบริหารงานใหม่มิได้กำหนดให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ กลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่เป็นผู้บังคับบัญชาที่มีฐานะเทียบเท่ากอง คำสั่งกรมฯ ในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการในกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ๑-๑๐ ก็ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และการบังคับบัญชาไว้เป็นการเฉพาะ ในการปฏิบัติงานจึงถือ ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่และการบังคับบัญชาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการดังกล่าว จึงมีประเด็นที่จะหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. กรณีมีการอุทธรณ์คำสั่งพนักงานตรวจแรงงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงาน สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ๑-๑๐ สำนักคุ้มครองแรงงาน และพนักงานตรวจแรงงาน ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีนี้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบข้อ ๒ (๒) และข้อ ๒ (๑๔) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความใน พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จะหมายถึงเจ้าหน้าที่ผู้ใดระหว่างผู้อำนวยการกลุ่ม งานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ๑-๑๐ กับผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงานซึ่งเป็น หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฯ

๒. ถ้าผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงานในฐานะหัวหน้าส่วนราชการเป็น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ ๒ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงาน จะมอบอำนาจให้ข้าราชการในสำนักคุ้มครองแรงงานเป็นผู้มี อำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามระเบียบที่อธิบดีจะได้กำหนด โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว รวมทั้งได้รับฟัง ข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) แล้ว มีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ที่ว่า ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานตรวจ แรงงานในกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ๑-๑๐ สำนักคุ้มครองแรงงาน ระหว่าง ผู้อำนวยการกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ๑-๑๐ กับผู้อำนวยการสำนักคุ้มครอง

แรงงาน นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๕^๑ วรรคสอง และวรรคสาม กำหนดให้การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน จะต้องเรียงรายงาน “ความเห็น” พร้อมด้วย “เหตุผล” ไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์นั้นให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๒ (๒)^๒ กำหนดให้การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้า

^๑ มาตรา ๔๕ ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เรียงรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ ข้อ ๒ การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) เลขาธิการรัฐมนตรี เลขาธิการกรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกองหรือเทียบเท่า หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำเขต แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของส่วนราชการนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๔) ผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล หรือผู้ควบคุมชั้นเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๓๑ กรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง อาจแบ่งส่วนราชการดังนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการกรม

(๒) กองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากอง เว้นแต่บางกรมเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกองก็ได้

ส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง

กรณีตามปัญหาเมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๓๗ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้ว จะเห็นได้ว่า กลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ มิได้กำหนดไว้ในการแบ่งส่วนราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ให้เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกองหรือเทียบกองแต่อย่างใด โดยเป็นเพียงการจัดกลุ่มงานภายในเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ของสำนักคุ้มครองแรงงาน เพราะฉะนั้น กลุ่มงานดังกล่าวจึงไม่มีฐานะเป็นส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ พนักงานตรวจแรงงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ๑-๑๐ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักคุ้มครองแรงงานซึ่งมีฐานะเป็นส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ โดยมีผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงานเป็นหัวหน้าส่วนราชการดังกล่าว ดังนั้น ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของพนักงานตรวจแรงงานในกรณีไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ในกรณีนี้ก็คือผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงาน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๕ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๒ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักคุ้มครองแรงงาน ซึ่งเป็นกรณีตาม ข้อ ๒ (๒) แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่อาจนำข้อ ๒ (๑๔)^๔ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวมาใช้บังคับได้

ประเด็นที่ ๒ ที่ว่า ถ้าผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงานเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ สามารถมอบอำนาจให้ข้าราชการในสำนักคุ้มครองแรงงานเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ได้หรือไม่อย่างไร นั้น เห็นว่า มาตรา ๓๘ (๘)^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

กรมใดมีความจำเป็น จะแบ่งส่วนราชการโดยให้มีส่วนราชการอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) ก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒ , ข้างต้น

^๕ มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า อาจมอบอำนาจให้ข้าราชการในกองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกองหรือส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า อาจมอบอำนาจในการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นให้ข้าราชการในกองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกองหรือส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ถ้าไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ การกระจายความรับผิดชอบตามสภาพของตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ ดังนั้น เมื่อผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงานเป็นหัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ และเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามที่ได้ให้ความเห็นไว้แล้วข้างต้น ประกอบกับไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีกำหนดเรื่องการมอบอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ไว้เป็นอย่างอื่น หรือห้ามมิให้มีการมอบอำนาจในเรื่องดังกล่าว ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงานจึงสามารถมอบอำนาจให้ข้าราชการในสำนักคุ้มครองแรงงานเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์แทนได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๓๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ และในการมอบอำนาจของผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงานนั้นให้คำนึงถึงขีดความสามารถและความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจ รวมตลอดทั้งการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ความรวดเร็ว และการลดขั้นตอนในการปฏิบัติราชการ ประสิทธิภาพ และความประหยัด และการสร้างมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓^๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นสำคัญด้วย

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๖ ข้อ ๓ การมอบอำนาจให้คำนึงถึง

(๑) ขีดความสามารถและความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจ รวมตลอดทั้งการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

(๒) ความรวดเร็ว และการลดขั้นตอนในการปฏิบัติราชการ

(๓) ประสิทธิภาพ และความประหยัด

(๔) การสร้างมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่

พฤศจิกายน ๒๕๔๖